

การปลูกผักเป็นการค้า

ผักจัดได้ว่าเป็นพืชที่มีอายุค่อนข้างสั้น ระยะเวลาการเก็บเกี่ยวเร็ว อายุการเก็บรักษาไม่ได้นาน แต่เป็นพืชที่ให้ผลผลิตและรายได้ต่อพื้นที่สูงกว่าพืชอื่น สามารถปลูกได้ปีละมากกว่า 1 ครั้ง ประกอบกับปัจจุบันนี้กระแสการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพสูงขึ้น ทำให้ตลาดมีความต้องการสูงทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะผักที่ผลิตได้คุณภาพ และปลอดภัย

ในการผลิตผักเพื่อการค้าสิ่งที่จะต้องคำนึงคือ ตลาด การวางแผนการผลิต การจัดการการผลิต การลงทุน และผลตอบแทน

1.ตลาด

ผู้ผลิตต้องรู้จักตลาดของตนเองว่ามีความต้องการสินค้า อะไร มีคุณภาพอย่างไร เช่น การผลิตผักเพื่อการส่งออกไปประเทศกลุ่มยุโรป สินค้าต้องผ่านการรับรองมาตรฐาน EUREPGAP สินค้าที่ส่งออกไปประเทศญี่ปุ่นต้องมีสารเคมีตกค้างไม่เกินค่าที่กำหนดใน positive list

2.การวางแผนการผลิต

เมื่อรู้ว่าผู้ซื้อต้องการสินค้าประเภทไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ผู้ผลิตต้องวางแผนการผลิตผักของตน เช่น ศึกษามาตรฐานEUREPGAP ว่าคืออะไร ต้องทำอะไรจึงจะได้รับการรับรอง ต้องเริ่มการปลูกเมื่อไรในพื้นที่เท่าไรจึงจะได้ผลผลิตตามกำหนด และในเวลาที่ต้องการ

การเลือกทำเลพื้นที่ผลิตผักเพื่อการค้า ควรเป็นพื้นที่ๆไม่มีน้ำท่วมขัง แต่มีน้ำสำหรับการเพาะปลูกตลอดทั้งฤดูปลูก การคมนาคม ขนส่งสะดวก

3.การลงทุนและผลตอบแทน

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เนื่องจากการผลิตผักเพื่อการค้านั้นเป็นการผลิตเพื่อรายได้ การลดต้นทุนการผลิตนั้นในอีกแง่หนึ่งคือการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี อาทิเช่น การเลือกใช้พันธุ์ดี การเลือกใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชต้องใช้ได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง

ปัจจัยที่ทำให้การผลิตผักเพื่อการค้าประสบผลสำเร็จ

1. การเลือกซื้อเมล็ดพันธุ์

ควรเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ที่ให้ผลตอบแทนต่อไร่สูง เมื่อเจริญเติบโตแล้วสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ตรงตามสายพันธุ์ การเลือกซื้อเมล็ดพันธุ์ที่ดีควรสังเกตดังนี้

- มีเปอร์เซ็นต์เมล็ดลีบหรือมีสิ่งเจือปนอื่นๆปะปนอยู่น้อย
- มีความงอกสูง

- สำหรับการซื้อเมล็ดพันธุ์ที่อยู่ในภาชนะบรรจุเช่นซองหรือกระป๋อง ควรสังเกตสลากข้างซองหรือกระป๋องว่าหมดอายุหรือไม่ โดยดูจากวันที่ระบุ
- 2. การเพาะเมล็ดพันธุ์ ควรแช่น้ำอุ่นเพื่อช่วยกระตุ้นการงอก และฆ่าเชื้อโรคบางชนิดที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์ในกรณีที่เมล็ดพันธุ์นั้น ไม่ได้คลุกสารเคมี ในการเพาะเมล็ดพันธุ์นั้นการเพาะในกระบะเพาะหรือถาดเพาะเป็นวิธีหนึ่งที่สะดวก สามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย ดูแลได้ใกล้ชิด ใช้เมล็ดพันธุ์ไม่เปลือง
- 3. การเตรียมแปลงปลูก ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักที่ย่อยสลายดีแล้วในอัตราประมาณ 2-3 ตันต่อไร่ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของดินให้โปร่ง และใส่ปุ๋ยขาวอัตรา 200 กก.ต่อไร่ เพื่อปรับสภาพความเป็นกรด-ด่างของดิน ตากดินไว้อย่างน้อย 15 วัน
- 4. การย้ายกล้า
  - กล้าที่เหมาะสมในการย้ายปลูกควรมีใบจริงประมาณ 3 – 5 ใบ
  - ควรย้ายกล้าในเวลาแดดอ่อนๆ
  - ถอนกล้าแล้วควรปลูกทันที เลือกต้นที่แข็งแรง สมบูรณ์
- 5. การให้น้ำ
การปลูกผักต้องให้น้ำอย่างเพียงพอ ไม่ปล่อยให้ผักขาดน้ำ
- 6. การให้ปุ๋ย
  - นอกจากปุ๋ยรองพื้นแล้ว ต้องมีการให้ปุ๋ยบำรุง โดยใส่ให้ถูกกับชนิดพืช
- 7. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชผัก
ควรใช้วิธีผสมผสาน สำหรับการเลือกใช้สารเคมี ผู้ผลิตต้องทราบชนิดของศัตรูพืชและเลือกใช้สารเคมีที่เหมาะสมกับชนิดของศัตรูพืชนั้นๆ ใช้ในอัตราที่แนะนำข้างฉลาก และไม่ใช้สารเคมีต้องห้าม
- 8. การเก็บเกี่ยว
เก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้ช้ำหรือมีบาดแผล เนื่องจากจะเป็นช่องทางให้เชื้อโรคเข้าทำลายได้ง่าย ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวเสร็จแล้วนำไปไว้ในที่ร่ม โดยเฉพาะผักใบเสียหายได้ง่ายในสภาพอุณหภูมิสูงและมีอัตราการระเหยน้ำสูง เพราะทำให้มีการหายใจเพิ่มขึ้นน้ำหนักแห้งลดลง